

แนวทางการจัดการการบริจาคทานของประชาชนช่วงสถานการณ์โควิด
19 : ศึกษาเฉพาะ “ตู้ปันสุขในตำบลศาลายา”
Guidelines for Donation Management of the People in the
Situation of COVID-19 Case study:
“Pantry of Sharing in Salaya Sub-District”

กฤตสุขชิน พลเสน*
สิริพร ครองชีพ**
ประเวช วัฒนาแก้ว***

วันรับ 20 / พฤษภาคม / 2565

ตรวจสอบ 24-30 / พฤษภาคม / 2565

ตอบรับ 16 / มิถุนายน / 2565

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาหลัก
ธรรมเรื่องทานโดยทั่วไป 2) ศึกษาการบริจาคทาน
ของผู้บริจาคและผู้รับของประชาชนช่วงสถานการณ์
โควิด 19: ศึกษาเฉพาะ “ตู้ปันสุขในตำบลศาลายา”
และ 3) เสนอแนะแนวทางบริจาคทานของ
ประชาชนช่วงสถานการณ์โควิด 19: ศึกษาเฉพาะ
“ตู้ปันสุขในตำบลศาลายา” กลุ่มตัวอย่างของการ
วิจัยครั้งนี้คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลศาลา

ยา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม
ผลการวิจัยพบว่า

1) หลักธรรมเรื่องทาน การให้สิ่งที่ควรให้ทั้ง
สิ่งของเครื่องใช้หรือคำแนะนำสั่งสอน ตลอดจน
เพื่อแผ่กันด้วยไมตรีที่มาจากเจตนาปราศจากความ
โลภและอยากให้ผู้อื่นมีความสุข แนวคิดที่เกี่ยว
กับการให้ทานนี้มีทั้งแนวคิดทางฟากตะวันตกและ
ตะวันออก ส่วนมากการให้ทานก็มีเพื่อหวังให้สังคม

*อาจารย์ประจำหลักสูตร สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
Email: kitsuchin.pon@mbu.ac.th

**อาจารย์ประจำหลักสูตร สาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา คณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

***อาจารย์ประจำหลักสูตร สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม คณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขจะเห็นได้ว่าการให้ทานไม่ว่าศาสนาใดก็เป็นสิ่งจำเป็นและถือเป็นคุณธรรม

2) ประชาชนทั่วไป ส่วนใหญ่มีภูมิสำเนาอยู่ในตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ส่วนใหญ่ มีความเข้าใจหลักธรรมที่เกี่ยวข้องกับทาน คือ มีน้ำใจให้สิ่งของแก่บุคคลอื่น ให้ไม่คิดหวังผลตอบแทน มีความพึงพอใจที่เป็นผู้บริจาคทาน ขึ้นอยู่กับฐานะรายได้ของตนเอง ในช่วงของการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ผู้คนลำบากเดือดร้อนเป็นจำนวนมาก สิ่งที่เราเห็นได้ชัดในช่วงนี้คือ ตู้แบ่งปัน หรือ ตู้ปันสุข ที่มีเพื่อแบ่งปันของกินให้กับผู้ที่ต้องการได้หยิบไปกินไปใช้กันแบบฟรีๆ ถือว่าเป็นการช่วยเหลือกันและกัน

3) ตู้ปันสุขในตำบลศาลายา มีข้อที่เสนอแนะ ดังนี้ 1. ควรใส่ของในตู้ให้คล่องกันไป ไม่ควรใส่ของนั้นๆ ในปริมาณมากๆ ป้องกันคนหยิบของไปหมด 2. ขอให้ผู้มีจิตใจดีที่ชอบทำบุญทั้งหลายจงพิจารณาให้ดี อยากให้ประชาชนยึดหลักธรรมทางพุทธศาสนา ได้แก่หลักสัปปริสธรรม 7 โดยเฉพาะข้อ 4 คือ มัตตัญญูตา ความรู้จักประมาณหรือความพอดี 3. ควรประชาสัมพันธ์ให้ทุกหน่วยงานร่วมกันติดตั้ง “ตู้ปันสุข” ในพื้นที่ต่างๆ และให้ถือเป็น “มาตรการเยียวยาระยะยาว” 5.ควรณรงค์ปลูกจิตสำนึกให้กับประชาชนที่มารับของจากตู้ปันสุขควรนำไปแต่พอดีตนเองหรือครอบครัว

คำสำคัญ : บริจาคทาน, สถานการณ์โควิด-19, ตู้ปันสุข

Abstract

This research the objectives are: 1. To study the principles of alms in general. 2.To study the donation of donors and recipients of the people during the COVID-

19situation: study only “Pantry of Sharing in Salaya Sub-District” and 3. To recommend public donation guidelines during the COVID 1 9 situation: study specific “Pantry of Sharing in Salaya Sub-District” The sample group of this research is people living in Salaya Sub-district Phutthamonthon District Nakhon Pathom Province.

The results of the research were as follows:

1) The donation means giving something that should be given, either an item, a subsistence or a teaching instruction. As well as being generous with each other that comes from the intention without greed and wants others to be happy this giving concept is both western and eastern. Most of the time, giving alms is in the hope of a happy society together.

2) General public Most of them are domiciled in Salaya Sub-district. Phutthamonthon District Most of Nakhon Pathom Province have an understanding of the principle of giving things to others. To not expect returns There is satisfaction that the donors. Depending on their income status during the coronavirus outbreak many people were in trouble. What we have clearly seen these days is the sharing kiosks or the happiness kiosks that are available to share food with those who want to eat and use for free. Considered to help each other.

3) Pantry of Sharing in Salaya Sub-

District 1. Should put things in the cabinet together they should not put in large quantities of such things, preventing people from picking up all the things. 2. All good people who like to make merit, consider it carefully. Want people to adhere to Buddhist principles Such as the principle of Supuris Tham 7, especially Article 4 is Mattanyuta, the approximate knowledge is fit 3. Should publicize all agencies together to install a “Pantry of Sharing in Salaya Sub-District” in different areas and to be regarded as “Long-term remedial measures” 5. A conscious campaign should be raised for the people who receive the goods from the happy sharing box. It should be taken only by oneself or family.

Keywords: Donations, Situation of COVID-19, Pantry of Sharing.

บทนำ

ท่ามกลางการระบาดของไวรัสโควิด – 19 ส่งผลกระทบไปทั่วโลกเป็นวงกว้าง เริ่มต้นจากการมีผู้ติดเชื้อที่เมืองอู่ฮั่น ประเทศจีน และแพร่กระจายไปทั่วโลก อันส่งผลให้เกิดผู้เจ็บป่วยและเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก นอกจากนั้นเจ้าไวรัสตัวนี้เองยังกระทบไปถึงการชะงักงันของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งระบบการเรียนการสอนด้วย การยกเลิกเที่ยวบิน การยกเลิกการจองโรงแรม การยกเลิกกิจกรรมต่าง ๆ การเลื่อนการเปิดการเรียนการสอนในโรงเรียนและมหาวิทยาลัย ลามไปถึงการชะลอการผลิตในภาคอุตสาหกรรมทั่วโลกที่อยู่ภายใต้ระบบห่วงโซ่คุณค่าโลก (Global

Value Chain) อันส่งผลต่อเนื่องไปสู่ผลกระทบด้านการค้าและการลงทุนทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ นอกจากนี้ยังรวมถึง การที่ประชาชนจะต้องเสียค่าใช้จ่ายกับการป้องกันการติดเชื้อ (เช่น ต้องซื้อหน้ากากหรือเจลล้างมือ) รวมไปถึง การที่คนจะต้องมีการกักตัวอยู่กับบ้านจนทำให้ขาดรายได้ จนลามมาถึงการเกิดความเครียดและปัญหาทางสุขภาพจิตตามมา นอกจากนี้ ในภาคการเงินเอง การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ก็ส่งผลต่อการตกลงในตลาดหุ้นทั่วโลก รวมไปถึงการที่อีกหลายประเทศเลือกที่จะทำการ “ปิดประเทศ” อันทำให้เกิดการถดถอยทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรง ดังนั้นจึงไม่สามารถปฏิเสธได้ว่า เศรษฐกิจโลกของเรากำลังเข้าสู่วิกฤตเศรษฐกิจ (Global Economic Crisis) ซึ่งมีที่มาจาก วิกฤตสุขภาพ (Global Health Crisis) เป็นสำคัญ

จากการระบาดของไวรัสโควิด – 19 ส่งผลให้ทั่วโลกตกอยู่ในภาวะวิกฤติทั้งด้านเศรษฐกิจ และสังคม ประชาชนตกงาน การทำมาหา กินลำบาก แต่ยังมีปรากฏการณ์ดีๆ เกิดบนโลกใบนี้ จากความหิวโหย กลายเป็นการแบ่งปันในรูปแบบ “ตู้ปันสุข” กระจายไปทั่วโลก สร้างรอยยิ้มขึ้นในหลายพื้นที่ รวมทั้งในประเทศไทย ประจวบเหมาะับสภาพสังคมไทยในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ เทคโนโลยี ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของประชาชน จะเห็นได้ว่าการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ต่างๆไปอย่างมากเมื่อเทียบกับอดีต การให้ทานในปัจจุบันก็มีการเปลี่ยนไปตามยุคสมัยเช่นกัน ซึ่งจุดเริ่มต้นของกิจกรรม “ตู้ปันสุข” นี้เพื่อแบ่งปันอาหารและข้าวของจำเป็น มาจากโครงการประเภท Free Pantry, Food Sharing, Sharing Cupboard, Food Bank (ธนาคารอาหาร) ในต่างประเทศ เช่น สหรัฐฯ แคนาดา ฝรั่งเศส นิวซีแลนด์ ออสเตรเลีย อิตาลี

เป็นต้น ที่เกิดการแบ่งปันอาหารในชุมชนขณะที่เกิดภาวะวิกฤติต่างๆ โดยเฉพาะในยุคโควิด-19 ที่ผู้คนทั่วโลกเดือดร้อนและประสบกับปัญหาทางการเงินกันถ้วนหน้า และโครงการนี้ก็ได้รับการยอมรับจากคนรุ่นใหม่อย่างมาก เกิดการแชร์และส่งต่อกิจกรรมดีๆ แบบนี้ออกไปทั่วโลก จนเกิดเป็น New Normal ของการแบ่งปันในสังคมยุคใหม่ ที่สร้างรอยยิ้มและสู้ภัยโควิด-19 ไปด้วยกัน สำหรับโครงการประเภทนี้ในไทยเพิ่งเริ่มต้นขึ้นได้ไม่นาน โดย หนึ่งในผู้ก่อตั้ง “ตู้ปันสุข” ได้บอกเล่าถึงที่มาของกิจกรรมนี้ไว้ว่า เนื่องจากตอนนี้เมืองไทยเจอกับสถานการณ์วิกฤติโควิด-19 ทำให้ผู้เดือดร้อนมากมาย จึงอยากเป็นส่วนหนึ่งของการช่วยเหลือสังคมด้วยการ “ให้” ซึ่งเจ้าตัวได้แรงบันดาลใจมาจากโครงการ Free Pantry ของต่างประเทศ จึงอยากลองนำไอเดียนี้มาลองทำในประเทศไทย เพื่อให้เกิดการแบ่งปัน ซึ่งน่าจะสามารช่วยบรรเทาทุกข์ให้พี่น้องคนไทยที่เดือดร้อนได้บ้าง

ในขณะที่สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในพื้นที่จังหวัดนครปฐม อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้ร่วมกับผู้บริหารเทศบาลตำบลศรีษะทอง เปิด “ตู้ปันสุข” พร้อมมอบถุงยังชีพ จำนวน 20 ชุด ให้กับประชาชนในพื้นที่ และมอบหน้ากากอนามัยชนิดผ้าที่ทำจากผ้าฝ้าย จำนวน 2,000 ชิ้น ส่วนอำเภอฟุทธมณฑล นายอำเภอได้รับมอบสิ่งของยาสามัญประจำบ้าน และเวชภัณฑ์ จำนวน 75 ชุด จากผู้แทนบริษัทห้างร้านต่างๆ หน่วยงานภาครัฐและเอกชน พร้อมทั้งประชาชนทั่วไป ทั้งนี้เพื่อนำไปใช้สำหรับการตรวจเยี่ยมพื้นที่และช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ให้แก่ประชาชนในพื้นที่อำเภอฟุทธมณฑลที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ต่อไป ส่วนในตำบลศาลาयाเอง ก็มีการร่วมกันแบ่งปันของต่างๆ ในชุมชนมาไว้เป็น

ส่วนกลาง ให้หยิบใช้กันได้ฟรีๆ เมื่อจำเป็นต้องใช้ และทุกๆ คนก็ยังสามารถรับบทบาทผู้ให้ในการแบ่งปันในการนำของมาใส่เอาไว้ในตู้ได้อีกด้วย ที่เป็นจุดหลักใหญ่ของตู้ปันสุข 2 จุด ได้แก่ หนึ่งว่าการอำเภอฟุทธมณฑล และบริเวณหน้ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ จะเห็นได้ว่าสังคมไทยมีพุทธศาสนาเป็นศาสนาหลัก จะเน้นเรื่องบุญ และการให้ทานเป็นหลักแม้คนไทยจะได้ชื่อว่าเป็นคนมีน้ำใจชอบทำบุญชอบให้ทานมีการให้และแบ่งปันให้กับ คนที่มีฐานะด้อยกว่าจนเป็นปกตินิสัย เมื่อมีเหตุการณ์ทุกข์ภัยร้ายแรงขึ้น พลั้งน้ำใจก็จะหลั่งไหลไปยัง พื้นที่ที่เดือดร้อนมากมายแต่จากการจัดอันดับประเทศใจบุญที่สุดในโลก (World Giving Index) ของ สถาบัน CAF (Charities Aid Foundation) (World Giving Index : 2011-2014) หรือมูลนิธิช่วยเหลือการกุศลของสหรัฐอเมริกา เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสำรวจ ประชากรอายุ 15 ปี ขึ้นไปในเขตเมืองและชนบทของประเทศต่างๆ รวม 153 ประเทศ โดยพิจารณาจากเงื่อนไขดัชนีย่อย 3 ดัชนี คือ 1.ดัชนีการบริจาคเงินเพื่อการกุศล 2. ดัชนีการอาสาสมัครหรือการอุทิศตนช่วยเหลืองานกุศล 3.ดัชนีการช่วยเหลือบุคคลแปลกหน้าที่ได้รับความเดือดร้อน ประเทศไทยเราติดอันดับสูงสุดในปี 2011 คือเป็นอันดับที่ 9 ของโลก

จากประเด็นดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการการบริจาคทานของประชาชนช่วงสถานการณ์โควิด 19: ศึกษาเฉพาะ “ตู้ปันสุขในตำบลศาลาया” เพื่อที่จะศึกษาและนำหลักธรรมที่น่าสนใจ มาใช้ในการอธิบายพฤติกรรม การบริจาคทานของชาวพุทธในตำบลศาลาया ว่า มีพฤติกรรม การบริจาคทานเปลี่ยนไปอย่างไรและ พฤติกรรม การบริจาคทานนั้นมีความสัมพันธ์กับ หลักธรรมการให้ทานในพุทธศาสนาหรือไม่อย่างไร และงานวิจัยนี้อาจเป็นส่วนหนึ่งในการให้ความรู้

เรื่องการบริจาทินให้กับบุคคลทั่วไปและ ผู้ศึกษา มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องทานมากยิ่งขึ้นอีกด้วย

ปัญหาวิจัย

1. แนวทางการจัดการการบริจาทินของ ประชาชนช่วงสถานการณ์โควิด 19: ศึกษาเฉพาะ “ตู้ปันสุขในตำบลศาลายา” มีลักษณะใดบ้าง

2. วิเคราะห์ สังเคราะห์ หลักธรรมเรื่อง ทานกับการจัดการการบริจาทินของประชาชน ช่วงสถานการณ์โควิด 19: ศึกษาเฉพาะ “ตู้ปันสุข ในตำบลศาลายา” เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยแนวทางการจัดการการบริจาทินของประชาชนช่วงสถานการณ์โควิด 19: ศึกษา เฉพาะ “ตู้ปันสุขในตำบลศาลายา”

1. เพื่อศึกษาหลักธรรมเรื่องทานโดยทั่วไป
2. เพื่อศึกษาการบริจาทินของผู้บริจาค และผู้รับของประชาชนช่วงสถานการณ์โควิด 19: ศึกษาเฉพาะ “ตู้ปันสุขในตำบลศาลายา”
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางบริจาทินของ ประชาชนช่วงสถานการณ์โควิด 19: ศึกษาเฉพาะ “ตู้ปันสุข ในตำบลศาลายา”

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยที่ใช้ข้อมูลเชิง คุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยได้มีการนำ เสนอขอบเขตการวิจัย ไว้ 4 ด้าน ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ได้แก่ ศึกษาจาก เอกสาร แนวคิดทฤษฎี บทความวิจัย และ เอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาวิเคราะห์ “แนวทางการจัดการการบริจาทินของประชาชน ช่วงสถานการณ์โควิด 19: ศึกษาเฉพาะ “ตู้ปันสุขใน ตำบลศาลายา”

2. ขอบเขตประชากร ประชากรของการ วิจัยครั้งนี้คือ ประชาชนในตำบลศาลายา อำเภอ พุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลศาลายา อำเภอ พุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม วิธีการเลือกกลุ่ม ตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดย พิจารณาจากการตัดสินใจของผู้วิจัยเอง ลักษณะ ของกลุ่มที่เลือกเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการ วิจัย จำนวน 20 คน

3. ขอบเขตด้านสถานที่ ได้แก่ ตำบลศาลา ยา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม

4. ขอบเขตด้านระยะเวลาใช้เวลา 1 ปี

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. นำผลวิจัยมาเสนอแนะแนวทางบริจาทินของประชาชนช่วงสถานการณ์โควิด 19 : ศึกษา เฉพาะ “ตู้ปันสุข ในตำบลศาลายา”
2. นำผลวิจัยไปเผยแพร่ในการประชุม สัมมนาวิชาการของส่วนราชการ รวมทั้งเขียน บทความวิจัยลงในวารสารระดับชาติและนานาชาติ

สรุปผลการวิจัย

สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด- 19 ในพื้นที่จังหวัดนครปฐม อธิบดีกรมส่งเสริมการ ปกครองท้องถิ่น ได้ร่วมกับผู้บริหารเทศบาลตำบล ศีระทอง เปิด “ตู้ปันสุข” พร้อมมอบถุงยังชีพ และ มอบหน้ากากอนามัยชนิดผ้าที่ทำจากผ้าฝ้ายสลิโนให้ กับประชาชนในพื้นที่ ส่วนอำเภอพุทธมณฑล นาย อำเภอได้รับมอบสิ่งของยาสามัญประจำบ้านและ เวชภัณฑ์ จากผู้แทนบริษัท ห้างร้านต่างๆหน่วยงาน ภาครัฐและเอกชน พร้อมทั้งประชาชนทั่วไป ทั้งนี้ เพื่อนำไปใช้สำหรับการตรวจเยี่ยมพื้นที่และช่วย

เหลือบรรเทาทุกข์ให้แก่ประชาชนในพื้นที่อำเภอพุทธมณฑลที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ต่อไป ส่วนในตำบลศาลายาเองก็มีการร่วมกันแบ่งปันของต่างๆ ในชุมชนมาไว้เป็นส่วนกลาง ให้หยิบใช้กันได้ฟรีๆ เมื่อจำเป็นต้องใช้ และทุกๆ คนก็ยังสามารถรับบทบาทผู้ให้ในการแบ่งปันในการนำของมาใส่เอาไว้ในตู้ได้อีกด้วย ที่เป็นจุดหลักใหญ่ของตู้ปันสุข 2 จุดได้แก่หน้าที่ว่าการอำเภอพุทธมณฑล และบริเวณหน้ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

จะเห็นได้ว่าสังคมไทยมีพุทธศาสนาเป็นศาสนาหลัก จะเน้นเรื่อง บุญ และการ ให้ทานเป็นหลักแม้คนไทยจะได้ชื่อว่าเป็นคนมีน้ำใจชอบทำบุญ ชอบให้ทานมีการให้และแบ่งปันให้กับคนที่มีความจำเป็นต้องจำเป็นปกตินิสัย เมื่อมีเหตุการณ์ทุกข์ภัยร้ายแรงขึ้น พลั้งน้ำใจ ก็จะมีหลังไหลไปยังพื้นที่ที่เดือดร้อนมากมาย โดยส่วนใหญ่มีแนวคิดเกี่ยวกับการให้ทานหรือการบริจาคทาน ได้แก่การสละทรัพย์สินสิ่งของสมบัติของตนที่มีอยู่ให้แก่บุคคลอื่นโดยมุ่งหวังให้ผู้อื่นได้รับประโยชน์และความสุขเพื่อมีความมีเมตตาจิตของตน การให้สิ่งที่ควรให้แก่คนที่ควรให้ เพื่อประโยชน์แก่คนอื่น อันเป็นการสละสิ่งของๆ ตนเพื่อประโยชน์แก่ผู้อื่น ช่วยเหลือในด้านทุนหรือปัจจัยเรื่องยังชีพ ตลอดจนเผื่อแผ่กันด้วยไมตรี จนเขารู้จักพึ่งตนเองได้โดยมีการให้ทาน 4 รูปแบบ คือ 1.ทานเป็นเงิน 2.ทานเป็นสิ่งของ 3.ทานเป็นการให้ความรู้หรือ 4.ทานเป็นเวลาเพื่อกิจกรรมสาธารณประโยชน์ (จิตอาสา) ซึ่งมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 1. เพื่อศึกษาหลักธรรมเรื่องทานโดยทั่วไป 2. เพื่อศึกษาการบริจาคทานของผู้บริจาคและผู้รับของประชาชนช่วงสถานการณ์โควิด 19 : ศึกษาเฉพาะ “ตู้ปันสุข ในตำบลศาลายา” และ 3. เพื่อเสนอแนะแนวทางบริจาคทานของประชาชนช่วงสถานการณ์โควิด 19 : ศึกษาเฉพาะ “ตู้ปันสุข ใน

ตำบลศาลายา” โดยประชากรและกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยคือ ประชาชนทั่วไป ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ซึ่งเป็นผู้มีความคิดเกี่ยวกับการบริจาคทานของประชาชนช่วงสถานการณ์โควิด 19 เพื่อศึกษาหลักธรรม ศึกษาการบริจาคทานของผู้บริจาคและผู้รับของประชาชนช่วงสถานการณ์โควิด 19 จึงนับได้ว่าเป็นผู้เหมาะแก่การให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 20 คน โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสัมภาษณ์ ซึ่งได้ผ่านผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา (Content) จำนวน 3 ท่าน โดยมีการสรุปผลดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือ แบบสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามโดยการสุ่มตัวอย่างประชากร จำนวน 20 คน พบว่า ประชาชนทั่วไป ซึ่งเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม เป็นเพศหญิง มีอายุตั้งแต่ 18 - 85 ปี มีวุฒิการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายถึงระดับปริญญาโท และส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และตอบใจทวิวิจัย

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากการให้สัมภาษณ์ และการตอบใจทวิวิจัยแนวทางบริจาคทานของประชาชนช่วงสถานการณ์โควิด 19 : ศึกษาเฉพาะ “ตู้ปันสุขในตำบลศาลายา” ดังต่อไปนี้

1. ประชาชนทั่วไป ซึ่งเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ คิดว่า ในช่วงของการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ผู้คนลำบากเดือดร้อนเป็นจำนวนมาก คงจะมีการช่วยเหลือคนไทยด้วยกันเอง แต่แล้วทุกอย่างก็เป็นจริงเมื่อมีการริเริ่มโครงการ “ตู้ปันสุข” ในรูปแบบตู้กับข้าว เต็มไปด้วย

อาหารแห้ง สิ่งของเครื่องใช้จำเป็นสำหรับหลายๆ ชีวิต สามารถมาหยิบเอาไปใช้ได้

2. ประชาชนทั่วไปส่วนใหญ่ที่ตอบแบบสัมภาษณ์ มีความเข้าใจหลักธรรมที่เกี่ยวกับทาน คือ การให้สิ่งของแก่บุคคลอื่นให้ไม่คิดหวังผลตอบแทน โดยส่วนใหญ่มีแนวคิดเกี่ยวกับการให้ทานหรือการบริจาคทาน ได้แก่การสละทรัพย์สินสิ่งของสมบัติของตนที่มีอยู่ให้แก่บุคคลอื่น โดยมุ่งหวังให้ผู้อื่นได้รับประโยชน์และความสุขเพื่อความเป็นเมตตาจิตของตน การให้สิ่งที่ควรให้แก่คนที่ควรให้ เพื่อประโยชน์แก่คนอื่น อันเป็นการสละสิ่งของๆ ตนเพื่อประโยชน์แก่ผู้อื่น ช่วยเหลือในด้านทุนหรือปัจจัยเครื่องยังชีพตลอดจนเผื่อแผ่กันด้วยไมตรี จนเขารู้จักพึ่งตนเองได้ กล่าวโดยสรุปว่า ทาน หมายถึง การให้สิ่งที่ควรให้ทั้งสิ่งของเครื่องยังชีพหรือแม้กระทั่งคำแนะนำสั่งสอน ตลอดจนเผื่อแผ่กันด้วยไมตรีที่มาจากเจตนาปราศจากความโลภและอยากให้ผู้อื่นมีความสุขนั่นเอง

3. ประชาชนทั่วไปส่วนใหญ่ที่ตอบแบบสัมภาษณ์ มีความพึงพอใจที่เป็นผู้บริจาคทานขึ้นอยู่กับฐานะรายได้ของตนเอง โดยหากเรามีฐานะร่ำรวยกว่าบุคคลอื่น เราก็มักมีความเมตตา เห็นใจต่อบุคคลอื่น และจะจัดสรรเงินที่เรามีอยู่ให้กับบุคคลอื่นจนกว่าเราจะบรรลุถึงความพอใจสูงสุด แต่หากเรามีรายได้เท่ากับบุคคลอื่น เราก็มักจะไม่บริจาคเงินให้กับบุคคลอื่น เพราะฐานะของเรากับบุคคลอื่นเท่ากันอยู่แล้ว หรือก็คือ เราจะตัดสินใจให้ความช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อ เห็นว่าผู้อื่นอยู่ในสถานการณ์ที่แย่กว่าเรานั้นเอง ตัวอย่างเช่น ผู้ที่ไม่ได้รับความเดือดร้อนจากภัยน้ำท่วมบริจาคเงิน สิ่งของต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยน้ำท่วม บางรายถึงกับไปรวมแจกสิ่งของใน พื้นที่เลยก็มี และในช่วงยากลำบากแบบนี้เราก็มักจะเห็นน้ำใจของเพื่อนมนุษย์ด้วยกันที่จะคอยช่วยเหลือซึ่งกันและ

กันในช่วงนี้ ซึ่งสิ่งที่เราเห็นได้ชัดในช่วงนี้นั่นก็คือ ตู้แบ่งปัน หรือ ตู้ปันสุข ที่มีเพื่อแบ่งปันของกินให้กับผู้ที่ต้องการได้หยิบไปกินไปใช้กันแบบฟรีๆ ถือว่าเป็นการช่วยเหลือกันและกัน

4. ประชาชนทั่วไปส่วนใหญ่ ที่ตอบแบบสัมภาษณ์ คิดว่า พฤติกรรมการให้ทานโดยทั่วไปทำได้ 4 รูปแบบ คือการให้ 1. เป็นเงิน 2. สิ่งของ 3. การให้ความรู้ หรือ 4. เวลาเพื่อกิจกรรมสาธารณประโยชน์ (จิตอาสา) ทั้งที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้องกับศาสนา เช่น การทอดกฐิน ทอดผ้าป่า หรือการให้ทานเป็นเงินให้แก่โรงพยาบาลหรือสถานสงเคราะห์ ผู้ด้อยโอกาส การให้ทานเป็นสิ่งของด้วยการตัดบาตรทำสังฆทานหรือการมอบสิ่งของช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยน้ำท่วม ตลอดจนการสละเวลาเพื่อช่วยเหลืองานของวัด หรือไปเยี่ยมเยียนเด็กพิการหรือ คนชราตามสถานสงเคราะห์ต่างๆ เป็นต้น มีผลสำคัญต่อคุณค่าทางสังคม ในแง่ของพฤติกรรมการให้ทานที่เกิดขึ้นมาจากค่านิยมของบุคคลในสังคม

สรุปว่า คนเราที่มีชีวิตอยู่ในโลกนี้ มิได้อยู่โดยลำพังเพียงคนเดียว ย่อมมีพ่อแม่ พี่น้อง ญาติมิตร สหาย ข้าทาส บริวาร และบุตรภรรยา สามัคคีด้วยกันทั้งนั้น การที่เราจะอยู่ร่วมกับคนเหล่านั้นด้วยความสุข และเป็นที่ยรักของคนเหล่านั้น นอกจากจะต้องเป็นคนดี มีเมตตากรุณา มีสัมมาคารวะต่อผู้ที่ควรเคารพ พูตวาจาอ่อนหวานแล้ว ยังต้องอาศัยความมีใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ อุดหนุน เจือจานกันเป็นเครื่องผูกใจคนเหล่านั้นด้วย ผู้ขอบ่อยๆ ย่อมเป็นที่รังเกียจของผู้อื่นฉันใด ผู้ให้ก็ย่อมเป็นที่รักของผู้อื่นฉันนั้น ด้วยเหตุนี้ การให้จึงเป็นการผูกน้ำใจผู้อื่นไว้ได้ประการหนึ่ง ปกติคนเรานั้นคนเรามักจะมีความตระหนี่หวงแหนอยู่เป็นประจำใจ ยากนักที่จะหยิบยื่นสิ่งใดให้แก่ใครๆ ได้โดยง่าย เพราะฉะนั้น คนที่สามารถหยิบยื่นของๆ ตนให้แก่ผู้อื่นได้นั้นนับว่าน่าสรรเสริญ

อย่างยิ่ง ถ้ารู้จักให้เสียครั้งหนึ่งแล้ว ก็ไม่ยากเลยที่จะให้ในครั้งต่อไป ทั้ง ๆ ที่ทุกคนรู้จักการรับ และการให้มาตั้งแต่เด็กๆ เพราะต่างก็เคยรับและเคยให้กันมาแล้ว การรับนั้นไม่ยาก ขอให้รับด้วยความอ่อนน้อมเป็นพอ ส่วนการให้นั้นเชื่อว่าคงมีคนไม่มากนักที่จะให้ได้ถูกต้องให้เกิดประโยชน์ ทั้งฝ่ายผู้ให้และผู้รับ เป็นการให้แบบสัตบุรุษ คือคนดีทั้งหลาย ตามที่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสสอนไว้

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากการให้สัมภาษณ์ แนวทางบริจาคตานของประชาชนช่วงสถานการณ์โควิด 19 : ศึกษาเฉพาะ “ผู้ปันสุข ในตำบลศาลายา” ประชาชนทั่วไป มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ประชาชนทั่วไปส่วนใหญ่ ที่ตอบแบบสัมภาษณ์ มองว่าควรใส่ของในตู้ให้คละกันไป ไม่ควรใส่ของนั้นๆ ในปริมาณมากๆ ป้องกันคนกวาดของไปหมด ซึ่งเข้าใจว่าบ้านเราขณะนี้มีการตั้งตู้ปันสุขเหมือนโรงทานขนาดเล็ก มีการนำของมาใส่เป็นจำนวนมาก ทำให้มีแนวโน้มจะถูกกวาด แต่แนวคิดของคนส่วนใหญ่มองว่า ตู้ปันสุข คือตู้ชุมชน ใส่อาหารแห้งเติมเข้าไป หรือจะบริจาคอะไรก็ได้เล็กน้อย เพราะฉะนั้นหากทำเป็นตู้โรงทาน ควรมีการบริหารจัดการให้ดีโดยคนในพื้นที่ น่าจะแก้ปัญหาได้

2. ประชาชนทั่วไปส่วนใหญ่ ที่ตอบแบบสัมภาษณ์ มองว่า คนทุกคนย่อมมีศรัทธา คือความเชื่อ เชื่อต่อการกระทำของตนเอง เชื่อว่าทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว บางคนก็ศรัทธาต่อตัวบุคคล บางคนก็ศรัทธาต่อหลักการหรืออุดมการณ์บางอย่าง จึงน่าเป็นห่วงมากสำหรับบุคคลที่ทำบุญบริจาคในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 นี้ ทำให้เกิดมิจฉาชีพที่ชอบหลอกลวงหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเอง โดยใช้วิกฤตของความทุกข์ยากของคนไทยเป็นช่องทางหากิน บางคนหลอกเอาเงินคนมา

ทำบุญ บางคนนำสิ่งของบริจาคไปขายต่ออีกทอดหนึ่ง เป็นต้น จึงขอให้ผู้มีจิตใจดีที่ชอบทำบุญทั้งหลายจงพิจารณาให้ดี ใช้สติ สมาธิและปัญญา โดยเฉพาะปัญญาในทางพุทธศาสนา

3. ประชาชนทั่วไปส่วนใหญ่ ที่ตอบแบบสัมภาษณ์ มีแนวความคิดว่า จากการทำบุญ ทำทาน บริจาคทรัพย์สิน เงินทอง หรือสิ่งของในช่วงการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา 2019 ทั้งในรูปของการโอนเงินผ่านบัญชี การบริจาคผ่านหน่วยงานกิตติ หรือการบริจาคเป็นสิ่งของกิตติ ในแบบของตู้ปันสุขนั้น อยากให้ประชาชนยึดหลักธรรมทางพุทธศาสนา ได้แก่หลักสัปปริสธรรม 7 โดยเฉพาะข้อ 4 คือ มัตตัญญูตา – ความรู้จักประมาณ คือ ความพอดี เช่น ประชาชนรู้จักประมาณในการให้ หรือบริจาคทรัพย์ รู้จักประมาณในการใช้จ่ายโภคทรัพย์ที่ไม่ทำความเดือดร้อนให้กับตนเอง ครอบครัวและสังคม ส่วนประชาชนที่มีความเดือดร้อนก็ให้รู้จักพอประมาณในการรับและบริโภคปัจจัย 4 เป็นต้น และขอให้ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9

4. ประชาชนทั่วไปส่วนใหญ่ ที่ตอบแบบสัมภาษณ์ เสนอว่า รัฐบาลควรประชาสัมพันธ์ให้ทุกหน่วยงานร่วมกันติดตั้ง “ตู้ปันสุข” ในพื้นที่ต่างๆ และให้ถือเป็น “มาตรการเยียวยาระยะยาว” ที่จะบำบัดทุกข์บำรุงสุขพี่น้องประชาชนในช่วงเวลาวิกฤตินี้ โดยหน่วยงานราชการต้องขอความร่วมมือจากพี่น้องท้องถิ่นไทย เข้าไปช่วยจัดระเบียบบริเวณตู้ปันสุข ประชาสัมพันธ์ไปยังหน่วยงาน ห้างร้าน ผู้มีจิตศรัทธาร่วมเติมเครื่องอุปโภคบริโภคที่ตู้ปันสุข มีการจัดช่วงเวลาที่จะนำของบริจาคมาไว้ที่ตู้ปันสุข และผู้รับต้องปฏิบัติตามมาตรการเฝ้าระวังโควิด-19 อย่างเคร่งครัด

5. ประชาชนทั่วไปส่วนใหญ่ ที่ตอบแบบสัมภาษณ์ เสนอข้อเสนอแนะอื่นๆว่า รัฐควรณรงค์

ปลูกจิตสำนึกให้กับประชาชนที่มารับของจากตู้ปันสุข ควรนำไปแต่พอดีตนเองหรือครอบครัว ไม่ควรเอาเยอะจนเกินไป รู้จักแบ่งปันเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ให้คนอื่นบ้าง และที่สำคัญควรมีคะแนนความดีแก่ประชาชนเหล่านี้ด้วย จะเป็นการให้เกียรติบิทรยกย่องเชิดชูคนทำดีหรือคนที่มีความซื่อสัตย์ ก็จะเป็นวิธีการหนึ่งในการปลูกจิตสำนึกได้

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องนี้ มีข้อค้นพบ (Finding Factors) ที่มีคุณค่าเห็นสมควรนำมาวิจัย โดยเฉพาะหลักธรรมที่เป็นแนวทางบริจาทานของประชาชน ช่วงสถานการณ์โควิด 19 : ศึกษาเฉพาะ “ตู้ปันสุขในตำบลศาลายา” ได้แก่ สังคหวัตถุ 4 หมายถึง เครื่องมือ หรือหลักธรรม 4 ประการ ที่ช่วยประสานคนหมู่มากให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เป็นเครื่องช่วยขจัดความขัดแย้งที่เกิดขึ้นทำให้นคนอยู่ร่วมกันด้วยความรัก สามารถนำไปใช้ได้ตั้งแต่ระดับครอบครัวจนถึงระดับสังคม เป็นธรรมที่ก่อให้เกิดความผาสุกในบ้านเมือง และประเทศชาตินั่นเอง ดังมีรายละเอียด

1. ทาน คือ การรู้จักให้ การสงเคราะห์หรือช่วยเหลือผู้อื่นด้วยการให้สิ่งของที่ตนมีให้แก่ผู้ที่ต้องการผู้ขาดแคลนหรือผู้เดือดร้อน รู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือด้วยการแบ่งปันสิ่งของให้แก่ผู้อื่นที่ควรให้ สิ่งของที่นำมาให้นั้นต้องเป็นสิ่งของที่ไดมาโดยสุจริตเป็นประโยชน์ คือผู้ให้ก็เป็นสุข อิ่มเอิบใจ ผู้รับก็สามารถบรรเทาทุกข์ความเดือดร้อน รวมทั้งการให้ความรู้ การแนะนำที่ถูกต้องชัดเจนและเป็นจริงด้วย ตลอดจนแก้ปัญหา และศิลปวิทยารวมไปถึงการให้อภัยแก่ผู้อื่น ทำให้สังคมอยู่กันอย่างมีความสุข เพราะการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูพิลาสกรกิจ (สุรศักดิ์ ธารายศ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ศึกษา

วิเคราะห์การให้ทานในสังคมไทยยุคปัจจุบัน” พบว่า 1. การให้ทานที่ปรากฏในคัมภีร์พระพุทธศาสนาเถรวาท คือการให้ทานมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับการให้ทานที่ปรากฏอยู่ในพระสูตร อรรถกถา และคัมภีร์ต่าง ๆ คือ สังคหวัตถุธรรม ขรवासธรรม สัมปติธรรม 7 พรหมวิหารธรรม และอิทธิบาท 4 ที่สำคัญ ได้จำแนกประเภทของทานออกเป็น 3 ประเภท มีดังนี้ อามิสทาน การให้ธรรมทาน และอภัยทาน ที่นอกเหนือจากการทำบุญให้ทานประเภทอื่น ๆ การถวายทานที่สังคมส่วนใหญ่เข้าใจก็คือปาฏิบุคลิกทาน การให้เจาะจง และสังฆทาน ให้โดยไม่มุ่งหวังเจาะจง เฉพาะแก่พระภิกษุรูปใดรูปหนึ่ง ในคัมภีร์กล่าวว่าการให้ทานที่ไม่เจาะจงจะมีผลานิสงส์มากกว่าขึ้นอยู่กับเจตนาของผู้ให้ทาน เป็นสำคัญ ทำให้สังคมได้มีคนดีช่วยกันพัฒนาประเทศ ตั้งแต่ในระดับครอบครัว ระดับสังคม ระดับประเทศและระดับนานาชาติแต่การให้ทาน มีธรรมทานอย่างเดียวเท่านั้นอันเป็นวิद्याทานที่สามารถทำให้ผู้รับได้เป็นปัจจัยเข้าถึงพระนิพพาน 2. รูปแบบในการให้ทานในสังคมไทย คือการให้ทานมีรูปแบบ 3 ประการ ได้แก่ 1. อามิสทาน คือ การให้สิ่งของที่เป็วัตถุ มีของที่รับประทานได้และเป็นของใช้ต่าง ๆ ที่เลี้ยงชีวิตให้ดำรงอยู่ได้ 2. ธรรมทาน คือ การให้คุณธรรมที่เป็นความรู้ที่ทำให้เกิดปัญญาในการมีชีวิตในสังคมด้วยคุณความดีอันที่มั่นคง ของผู้ทรงธรรม 3. อภัยทาน หมายถึง การยกเว้นการประทุษร้ายเบียดเบียนซึ่งกันและกัน มีชีวิตอยู่ร่วมกันโดยไม่มีเวร ไม่มีภัยต่อกัน มีจิตคิดเมตตาในคนและสัตว์ หากผิดพลาดก็ไม่ถือโทษโกรธตอบ การให้ทานอันมีวิธีที่พร้อมด้วยเขตสมบัติคือ บุญเขตถึงพร้อม ไทยธรรมสมบัติ คือ ไทยธรรมถึงพร้อมและจิตตสมบัติ คือ เจตนาถึงพร้อมอันจะทำให้คนในสังคมเข้าใจการให้ทานมากยิ่งขึ้น 3. วิเคราะห์การให้ทานในสังคมไทยปัจจุบัน คือการให้ทานที่ถูก

ต้อง ประกอบด้วยแนวการปฏิบัติในการให้ทาน ทั้งผู้ให้ และผู้รับต้องเป็นผู้มีคุณธรรมและจริยวัตร งดงามถูกต้องตามหลักศาสนา และเข้าใจรอบรู้ไม่ ตกเป็นเหยื่อของทุณชน เพราะในสังคมปัจจุบันเป็น สังคมเทคโนโลยีก้าวไกล จึงจำเป็นต้องรู้เท่าทัน โลกพร้อมที่จะนำพาตัวเอง สังคมสู่การพัฒนาด้าน วัตถุและจิตวิญญาณ เพื่อสร้างสรรค์ประโยชน์สุข แก่สังคมได้อย่างสมบูรณ์และต่อยอดสู่การพัฒนากองคกรประเทศชาติต่อไป การให้ทานยุคสังคมไทย ปัจจุบัน พัฒนาเกี่ยวเนื่องกับการบริจาคทาน เพื่อ ทำประโยชน์ให้กับสังคมส่วนรวมที่เป็นการกุศล ด้วยระบบสแกน QR Code ในการให้ทานและการ ใช้บัตรสมาร์ตการ์ด ทั้งนี้ เพราะทำให้ทั้งผู้ให้และผู้รับได้รับอานิสงส์แห่งผลบุญจากการให้ทาน โดย ไม่มีความวิตกกังวลใจ เนื่องจากการกระทำโดยใช้ หลักศรัทธาและปัญญาควบคู่กันไปอย่างถูกต้อง รอบคอบและจัดเจนอย่างแท้จริง

2.ปิยวาจา คือ การใช้วาจาด้วยถ้อยคำที่ สุภาพ และถ้อยคำที่มีประโยชน์ การพูดจาน่ารัก ปราศรภัยด้วยถ้อยคำสุภาพอ่อนหวาน ไพเราะ เป็น ที่รัก พูดด้วยถ้อยคำที่น่าฟัง พูดด้วยถ้อยคำที่เป็น จริง และถ้อยคำที่ไม่กระทบกระทั่งผู้อื่น พูดแต่ในสิ่ง ที่เป็นประโยชน์ รู้จักกล่าวขอโทษ รู้จักกล่าวขอบคุณ ชี้แจงในสิ่งที่เป็นประโยชน์ ให้กำลังใจ ทำให้เกิด ความพอใจแก่ผู้ได้ยินได้ฟัง ก่อให้เกิดมนุษยสัมพันธ์ ที่ดีต่อกัน ซึ่งผู้ปฏิบัติได้ยอมทำให้เกิดความเลื่อมใส ศรัทธาในตัวผู้พูดจนให้ละเว้นความชั่ว ทำให้การ งานสำเร็จ เป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิตและการ งานอย่างยิ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหา พิทักษ์ จิตตโสภโณ (สุดเหลือ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบหลักการสังคมสงเคราะห์ใน คัมภีร์ที่มนิกายและในสังคมตะวันตก” ผลการวิจัย พบว่า หลักการสังคมสงเคราะห์ในคัมภีร์ที่มนิกาย หมายถึงหลักคำสอนเพื่อการสงเคราะห์สังคม เรียก

ว่า สังคหวัตถุ 4 อย่างได้แก่ การให้ (ทาน) การกล่าว วาจาเป็นที่รัก (ปิยวาจา) การประพฤติประโยชน์ (อรรถจริยา) และ การวางตนสม่ำเสมอ (สมาน ตตตา) กล่าวได้ว่า สังคหวัตถุ 4 อย่างนี้ สัมพันธ์กับ หลักการสังคมสงเคราะห์อื่น ๆ ของชาวพุทธ ส่วน หลักการสังคมสงเคราะห์ตะวันตก มุ่งการให้ความ ช่วยเหลือเพื่อการดำรงชีพ การสอบถามและการ ให้คำปรึกษาหารือเพื่อแก้ไขปัญหาการครองชีพ นักสังคมสงเคราะห์ตะวันตกมีบทบาทและหน้าที่ ให้ความช่วยเหลือ และจะยุติบทบาทเมื่อพบว่าผู้ ที่ได้รับการช่วยเหลือสามารถดำรงชีพได้ตามปกติ สุข หลักการสังคมสงเคราะห์ในคัมภีร์ที่มนิกายกับ สังคมสงเคราะห์ตะวันตก ทั้งสองระบบเกิดต่างยุค ต่างสมัยกัน มีหลักการและวิธีการบางอย่างไม่ตรง กันทั้งหมด มีข้อดีข้อด้อยแตกต่างกันไป ถึงกระนั้น ระบบทั้งสองก็มีเป้าหมายเพื่อช่วยเหลือสังคมตาม สภาพแวดล้อมและยุคสมัย เพื่อประโยชน์สุขของ มวลมนุษย์

3.อรรถจริยา คือ การประพฤติตนให้เป็น ประโยชน์แก่ทั้งตนเอง และผู้อื่น รู้จักการเสียสละ ไม่เห็นแก่ตัว ไม่เห็นแก่ความสุขสบายส่วนตัว ทุ่มเท แรงกาย แรงใจในการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ และช่วยเหลือผู้อื่น พร้อมรู้จักแก้ไขปัญหาด้วย ปัญญา อีกทั้งเป็นการบำเพ็ญให้เป็นประโยชน์ แก่ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้อื่น เป็นการปฏิบัติสิ่งที่เป็น ประโยชน์ซึ่งกันและกัน มีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน ด้วยกำลังความคิด กำลังกาย และกำลังทรัพย์ การทำ ตนให้เป็นประโยชน์เท่า ที่จะทำได้ เช่น ส่งเสริมจริยธรรม ส่งเสริมให้ผู้อื่น ได้รับสิ่งที่ดี การช่วยเหลือผู้อื่นจะทำให้หมู่คณะ และสังคม และประเทศชาติมีความก้าวหน้า ได้ รับความสำเร็จในสิ่งต่างๆ เป็นอย่างดี สอดคล้อง กับงานวิจัยของพระมหาพิทักษ์ จิตตโสภโณ (สุด เหลือ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบ

หลักการสังคมนาเคราะห์ในคัมภีร์ที่มณิกายและในสังคมนาตะวันตก” ผลการวิจัยพบว่า หลักการสังคมนาเคราะห์ในคัมภีร์ที่มณิกาย หมายถึงหลักคำสอนเพื่อการสงคมนาเคราะห์สังคมนา เรียกว่า สังคมนาวัตถุ 4 อย่างได้แก่ การให้ (ทาน) การกล่าววาจาเป็นที่รัก (ปิยวาจา) การประพฤติประโยชน์ (อัตถจริยา) และ การวางตนสม่าเสมอ (สมานัตตตา) กล่าวได้ว่า สังคมนาวัตถุ 4 อย่างนี้ สัมพันธ์กับหลักการสังคมนาเคราะห์อื่น ๆ ของชาวพุทธ ส่วนหลักการสังคมนาเคราะห์ตะวันตก มุ่งการให้ความช่วยเหลือเพื่อการดำรงชีพ การสอบถามและการให้คำปรึกษาหารือเพื่อแก้ไขปัญหาการครองชีพ นักสังคมนาเคราะห์ตะวันตกมีบทบาทและหน้าที่ให้ความช่วยเหลือ และจะยุติบทบาทเมื่อพบว่าผู้ที่ได้รับการช่วยเหลือสามารถดำรงชีพได้ตามปกติสุข หลักการสังคมนาเคราะห์ในคัมภีร์ที่มณิกายกับสังคมนาเคราะห์ตะวันตก ทั้งสองระบบเกิดต่างยุคต่างสมัยกัน มีหลักการและวิธีการบางอย่างไม่ตรงกันทั้งหมด มีข้อดีข้อด้อยแตกต่างกันไป ถึงกระนั้นระบบทั้งสองก็มีเป้าหมายเพื่อช่วยเหลือสังคมนาตามสภาพแวดล้อมและยุคสมัย เพื่อประโยชน์สุขของมวลมนุษย

4.สมานัตตตา คือ การปฏิบัติตนเสมอต้นเสมอปลาย การทำตัวให้เข้ากันได้ เป็นเพื่อนร่วมทุกข์ร่วมสุขกัน ไม่เอาเปรียบ ร่วมเผชิญ และแก้ปัญหาเพื่อประโยชน์สุขร่วมกัน ไม่ถือเราถือเขา รู้จักผูกมิตรกับผู้อื่น เช่น ในยามที่ตนตกทุกข์ได้ยากก็ไม่ทอดทิ้งยังช่วยเหลือ ย่อมเกิดความสุข และความสามัคคีในหมู่คณะ สอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาพิทักษ์ จิตตโสภณ (สุดเหลือ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบหลักการสังคมนาเคราะห์ในคัมภีร์ที่มณิกายและในสังคมนาตะวันตก” ผลการวิจัยพบว่า หลักการสังคมนาเคราะห์ในคัมภีร์ที่มณิกาย หมายถึงหลัก

คำสอนเพื่อการสงคมนาเคราะห์สังคมนา เรียกว่า สังคมนาวัตถุ 4 อย่างได้แก่ การให้ (ทาน) การกล่าววาจาเป็นที่รัก (ปิยวาจา) การประพฤติประโยชน์ (อัตถจริยา) และ การวางตนสม่าเสมอ (สมานัตตตา) กล่าวได้ว่า สังคมนาวัตถุ 4 อย่างนี้ สัมพันธ์กับหลักการสังคมนาเคราะห์อื่น ๆ ของชาวพุทธ ส่วนหลักการสังคมนาเคราะห์ตะวันตก มุ่งการให้ความช่วยเหลือเพื่อการดำรงชีพ การสอบถามและการให้คำปรึกษาหารือเพื่อแก้ไขปัญหาการครองชีพ นักสังคมนาเคราะห์ตะวันตกมีบทบาทและหน้าที่ให้ความช่วยเหลือ และจะยุติบทบาทเมื่อพบว่าผู้ที่ได้รับการช่วยเหลือสามารถดำรงชีพได้ตามปกติสุข หลักการสังคมนาเคราะห์ในคัมภีร์ที่มณิกายกับสังคมนาเคราะห์ตะวันตก ทั้งสองระบบเกิดต่างยุคต่างสมัยกัน มีหลักการและวิธีการบางอย่างไม่ตรงกันทั้งหมด มีข้อดีข้อด้อยแตกต่างกันไป ถึงกระนั้นระบบทั้งสองก็มีเป้าหมายเพื่อช่วยเหลือสังคมนาตามสภาพแวดล้อมและยุคสมัย เพื่อประโยชน์สุขของมวลมนุษย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. วัด พระสงฆ์หรือศาสนา รวมทั้งมหาวิทยาลัยสงฆ์ทั้ง 2 แห่งควรเป็นหน่วยงานอันดับต้นๆ ที่เข้าไปช่วยเหลือสังคมนาให้มากขึ้น ให้เป็นที่พึ่งทางใจของประชาชนและเป็นการกำลังสำคัญส่วนหนึ่งที่จะช่วยบรรเทาทุกข์ให้ประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน เช่น ช่วยเหลือกำลังใจ ให้ธรรมะ ให้สติ ช่วยบริจาคอาหาร น้ำดื่ม หน้ากากอนามัย เป็นต้น เพื่อให้สังคมนาอยู่อย่างร่มเย็นเป็นสุข มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน ดังนั้นบทบาทของพระสงฆ์หรือผู้นำทางจิตวิญญาณจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะทำให้สังคมนาอยู่เป็นสุขร่มเย็น

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยต่อไป

1. การวิจัยเชิงคุณภาพผลการวิจัย พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีแนวทางบริจาคทานของประชาชนช่วงสถานการณ์โควิด 19 : ศึกษาเฉพาะ “ตู้ปันสุข ในตำบลศาลายา” ที่หลากหลาย เหตุผลเพราะประชาชนส่วนใหญ่เป็นพุทธศาสนิกชน จะเน้นเรื่อง บุญ และการให้ทานเป็นหลัก เพราะคนไทยจะได้ชื่อว่าเป็นคนมีน้ำใจชอบทำบุญชอบให้ทานมีการให้และแบ่งปันให้กับคนที่ฐานะด้อยกว่าจนเป็นปกตินิสัย เมื่อมีเหตุการณ์ทุกข์ภัยร้ายแรง

ขึ้น พลังน้ำใจ ก็จะหลั่งไหลไปยังพื้นที่ที่เดือดร้อนมากมาย โดยส่วนใหญ่มีแนวคิดเกี่ยวกับการให้ทานหรือการบริจาคทานได้แก่การสละทรัพย์สินสิ่งของสมบัติของตนที่มีอยู่ให้แก่บุคคลอื่น และควรให้มีการทำการวิจัยในพื้นที่อื่นๆเพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลาย

2. ควรทำวิจัยในเชิงเปรียบเทียบแนวทางบริจาคทานของประชาชนช่วงสถานการณ์โควิด 19 กับสถานการณ์ปกติว่าจะมีการแตกต่างกันมากน้อยเพียงไร

บรรณานุกรม

- กานต์ ประทุมทอง, “ศึกษาวิเคราะห์ปัญจมหาบริจาคที่ปรากฏในคัมภีร์พุทธศาสนาฝ่ายเถรวาท” พุทธศาสนศตวรรษมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย, 2549.
- กษิรา เทียนส่องใจ, “การศึกษาวิเคราะห์ภัยทานเพื่อขจัดความขัดแย้งในสังคมไทยปัจจุบัน”, พุทธศาสนศตวรรษมหาบัณฑิต สาขาวิชาบาลี, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย, 2550.
- ผศ. ดร. อมรรัตน์ อภินันท์มหกุล, “สังคมไทยกับการบริจาคและการประกอบกิจกรรมทางศาสนา” วารสารเศรษฐศาสตร์บริหารธุรกิจ, คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2558).
- พระธรรมวิสุทธิกวี(พิจิตร ฐิตวณฺโณ), **กฎแห่งทานะ**ทำหนึ่งได้ร้อย ทำร้อยได้ล้าน.
- พระไตรปิฎก เล่มที่ 2 พระวินัยปิฎก เล่มที่ 2 มหาวิภังค์ ภาค 2 ปัตตวรรค สิกขาบทที่ 4-ทรง บัญญัติ สิกขาบท. พระไตรปิฎกฉบับสยามรัฐ (ออนไลน์).
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต), **พจนานุกรมพุทธศาสน์ ฉบับประมวลศัพท์**, (ออนไลน์).
- พระชาย วรธมโม, **ฉลาดทำบุญ**, พิมพ์ครั้งที่ 56, กรุงเทพมหานคร : เคล็ดไทย, 2549.
- พระครูพิลาศสรกิจ (สุศักดิ์ ธารายศ), “ศึกษาวิเคราะห์การให้ทานในสังคมไทยยุคปัจจุบัน” วิทยานิพนธ์, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช, 2562.
- พระมหาอนงค์ กตปุญโญ (หล้าทองอินทร์), “ศึกษาเปรียบเทียบการให้ทานสมัยพุทธกาลกับปัจจุบัน : ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น”, พุทธศาสนศตวรรษมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย, 2550.
- สมทรง ปุญญฤทธิ์. **วิธีทำบุญฉบับสมบูรณ์**, กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ, 2544.

